

[Poul Møller.]

deltagere arbejder for i den daglige politik. I den henseende tror jeg det nu afsluttende forlig er et godt forlig. Vi har ikke fra konservativ side nået alt det, vi gerne ville, det skal jeg være den første til at erkende, men vi har nået noget af det, vi ville, og vi har ikke ved forliget forpligtet os til noget, vi ikke ville. På de områder, hvor vi ikke opnåede det, vi har arbejdet for, vil vi fortsætte vore bestræbelser i overensstemmelse med de synspunkter, vi er valgt på. Det er en oppositions ret, naturligvis, at udnytte en for regeringen politisk og økonomisk vanskelig situation til at søge et valg fremkaldt, hvis den kan. Sådan er parlamentarismens lov.

Vi ved ikke, og det bliver vel aldrig opklaret, om vi kunne have fremkaldt et valg i den nuværende situation, eller om vi kun kunne have ført dertil, at der blev mere åbenhed i forhandlingerne mellem det ærede medlem hr. Aksel Larsen og de to nuværende regeringspartier. Men vi stod ikke over for at skulle diskutere hos os, om vi skulle søge imod et valg eller vi skulle søge imod, at det ærede medlem hr. Aksel Larsens parti blev enigt med regeringspartierne. Vi mente, at dette kunne vi først træffe afgørelse om, når vi havde set, om vi ved at bruge vor indflydelse, ved at fremlægge vore forslag, ved at fremlægge vore tanker og forhandle om dem, kunne opnå så væsentlige forandringer i landets økonomiske politik, at vi mente, vi kunne enes i stedet for at strides. Det viste sig, at det kunne vi, og derfor tager vi medansvaret for denne lovgivning. Men heri ligger altså ikke på nogen måde et tilsagn om, at den konservative folketingsgruppe vil handle på lignende vis i fremtiden, hvis regeringen ikke nu magter at styre udviklingen.

Man kan naturligvis spørge: hvorfor er det nu nødvendigt at pålægge befolkningen nye byrder? Det spørgsmål bliver stillet overalt rundt omkring i landet, hvor man siger, at hver gang der er indgået disse forlig eller der gennemføres foranstaltninger, så tror man, at nu skal det være sidste gang, og allerede få år efter pålægges der igen befolkningen nye byrder.

Vi ved naturligvis, som det også er sagt her i dag, at indkomstkapløbet har været en alvorlig svaghed for hele vor økonomiske

udvikling. Den jagt efter at bevilge hinanden større og større indtægter, der blev indledt i fjor forår, og som alle befolkningsgrupper har deltaget i, måtte jo medføre, at forbruget kom til at løbe fra produktionen, måtte medføre nye længdninger, måtte medføre fald i valutabeholdningerne, som i løbet af 1961 faldt med ca. 600 mill. kr. og vel er faldet med flere hundrede millioner kroner i første halvdel af dette år. Hertil kom, som det er nævnt af det ærede medlem hr. Erik Eriksen, den vældige stigning i det offentlige forbrug, hvor man fra regeringens og folketingets side ligesom deltog i kapløbet, deltog i indkomstkapløbet og udgiftskapløbet og ville presse den offentlige virksomhed ind som en flot nr. 1 i dette kapløb. Medens indtægterne steg vel med omkring 15 pct. og produktionen med 5-6 pct., steg de offentlige udgifter med 25 pct. i det år, der førte os til den inflationskrise, vi nu befinder os i. Vi kunne efter denne kehraus med rette spørge, hvor længe valutaresserverne kunne holde hertil, hvor længe vi var i stand til at kunne sikre fri import til vort erhvervsliv, hvor længe vi var i stand til at sikre, at produktionen kunne holdes oppe, og hvor længe omkostningerne kunne stige, uden at det ville medføre et varigt fald i vor konkurrenceevne. Landbrugets skæbne stod hele tiden for os som det, der kunne rammes — og alle erhverv kan rammes, hvis ikke vi får bremset inflationen — idet omkostningerne er steget så meget, at salgsprisen ikke kan dække det, det koster at fremstille varen. Det rammer naturligvis landbruget først, fordi landbruget skal eksportere så stor en del af sin produktion.

Jeg tror ikke, vi ret længe havde kunnet fortsætte i den skure, vi var kommet ind i. Der måtte handles, og der måtte handles allerseneset nu. Hvis vi ikke gjorde det, ville prisen, der skulle betales af det danske folk, blive langt, langt alvorligere, for så ville den blive udskrivninger i form af arbejdsløshed, eksporttab, produktionstab og standsning af danske virksomheder. Vi må nemlig ikke glemme, at den inflatoriske udvikling i året 1961-62 har en langt mere farlig baggrund for dansk samfundsøkonomi end de valutakriser, vi har haft tidligere, nemlig fordi vi står over for den europæiske markedsbeslutning, fordi vi står over for at skulle gå ind i en fri og åben konkurrence uden beskyt-